DOMSTOLENS DOM
17. november 1992 *

I sag C-235/91,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent José Luis Iglesias Buhigues og Christopher Docksey, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Roberto Hayder, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Irland ved Chief State Solicitor Louis J. Dockery, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg på Den Irske Ambassade, 28, route d'Arlon,

sagsøgt,

hvori der er nedlagt påstand om, at det fastslås, at Irland har tilsidesat sine forpligtelser efter EØF-traktaten ved at have gjort indførslen af sæd fra tamkvæg og -svin afhængig af en licens og fastsat visse restriktive betingelser herfor,

har

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, O. Due, afdelingsformændene G.C. Rodríguez Iglesias og M. Zuleeg samt dommerne G.F. Mancini, R. Joliet, F.A. Schockweiler, J.C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse og D.A.O. Edward,

generaladvokat: C. Gulmann
justitssekretær: ekspeditionssekretær H.A. Rühl,

* Processprog: engelsk.

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. oktober 1992,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 17. september 1991 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber anlagt sag i medfør af EØF-traktatens artikel 169 med påstand om, at det fastslås, at Irland har tilsidesat sine forpligtelser efter traktatens artikel 30, Rådets forordning (EØF) nr. 805/68 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for oksekød (EFT 1968 I, s. 179), Rådets forordning (EØF) nr. 827/68 af 28. juni 1968 om en fælles markedsordning for visse varer, der er anført i bilag II til traktaten (EFT 1968 I, s. 201), Rådets direktiv 77/504/EØF af 25. juli 1977 om racerent avlskvæg (EFT L 206, s. 8) samt Kommissionens beslutning 88/124/EØF af 21. januar 1988 om udformningen af afstamningscertifikater for sæd og embryoner af racerent avlskvæg og de oplysninger, certifikaterne skal indeholde (EFT L 62, s. 32), idet Irland har gjort indførslen af sæd fra tamkvæg og -svin afhængig af en licens og fastsat visse restriktive betingelser herfor.

2 Kommissionen har gjort gældende, at kravet om en importlicens udgør en hindring for samhandelen mellem medlemsstaterne, og at de restriktioner, som Irland har fastsat, ikke er begrundet i veterinære hensyn og ikke er i overensstemmelse med de avlstekniske normer, som er fastsat i Fællesskabets forskrifter.

3 Irland har erkendt, at dets lovgivning ikke er fællesskabskonform, og at denne bør tilpasses for at sikre overensstemmelse. Irland anfører imidlertid, at de nationale regler, der følges, indtil der er vedtaget de nødvendige forskrifter, faktisk anvendes i overensstemmelse med fællesskabsretten, hvorefter der lovligt kan anvendes

nationale avlstekniske og veterinærmæssige kontrolforanstaltninger, og at samtlige de ønsker, som Kommissionen har givet udtryk for i sin begrundede udtalelse, imødekommes i praksis.

4 Irlands argumentation kan ikke godtages.

5 For det første er det i strid med traktatens artikel 30, som udtrykkeligt gentages i forordning nr. 805/68 og nr. 827/68, at anvende nationale lovbestemmelser i samhandelen inden for Fællesskabet, som indeholder et selv rent formelt krav om importlicens eller andre lignende ordninger (jf. dom af 8.2.1983, sag 124/81, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. s. 203, præmis 9). Herved gælder, at undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 36 vedrørende hensynet til beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed ikke kan påberåbes til støtte for at opretholde sådanne lovbestemmelser, heller ikke midlertidigt, når der er vedtaget fællesskabsdirektiver, der foreskriver harmonisering af de foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre beskyttelsen af menneskers og dyrs sundhed, og som fastsætter fremgangsmåder til kontrol af, at der anvendes sådanne foranstaltninger (jf. dom af 8.11.1979, sag 251/78, Denkavit, Sml. s. 3369, præmis 14).

6 Når der er udstedt fællesskabsforskrifter om harmonisering af kontrolprocedurerne, må der kun træffes passende kontrolforanstaltninger inden for de rammer, som er fastlagt ved Fællesskabets forskrifter.

7 Hvad angår kvæg er disse harmoniseringsforanstaltninger fastsat navnlig ved direktiv 77/504 og de beslutninger, som Kommissionen har vedtaget til gennemførelse heraf — herunder beslutning 88/124 — tillige med Rådets direktiv 87/328/EØF af 18. juni 1987 om godkendelse af racerent avlskvæg til avlsbrug (EFT L 167, s. 54) samt det senere rådsdirektiv 88/407/EØF af 14. juni 1988 om fastsættelse af de veterinærpolitimæssige krav i forbindelse med handelen inden for Fællesskabet med frosset tyresæd og indførsel heraf (EFT L 194, s. 10).

8 Hvad angår svin er der truffet tilsvarende bestemmelser til harmonisering af de avlstekniske og veterinærmæssige kontrolforanstaltninger. Disse bestemmelser er

navnlig indeholdt i Rådets direktiv 88/661/EØF af 19. december 1988 om zootekniske normer for avlssvin (EFT L 382, s. 36) og Rådets direktiv 90/429/EØF af 26. juni 1990 om fastsættelse af de dyresundhedsmæssige krav i forbindelse med handelen inden for Fællesskabet med ornesæd og indførsel heraf (EFT L 224, s. 62). Fristerne for ikrafttrædelsen af disse foranstaltninger ligger efter udløbet af den frist, som Kommissionen fastsatte i den begrundede udtalelse, og Kommissionen har i øvrigt ikke påberåbt sig disse direktiver i den foreliggende sag. Irland har erkendt, at dets lovgivning skal ændres for at afskaffe importlicensordningen og indføre en ordning med udstedelse af certifikater i stedet for, som er i overensstemmelse med Fællesskabets direktiver og beslutninger, men har hverken godtgjort eller udtrykkeligt gjort gældende, at den irske lovgivning, inden harmoniseringsbestemmelserne trådte endeligt i kraft, var omfattet af undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 36 i det omfang, den vedrører indførslen af sæd fra tamkvæg og -svin.

9 For det andet kan de nationale lovbestemmelsers uforenelighed med Fællesskabets forskrifter, selv om disse er direkte anvendelige, alene bringes definitivt til ophør ved udstedelse af nationale bindende retsregler, svarende til dem, der skal ændres.

10 Ifølge Domstolens faste praksis vedrørende gennemførelsen af direktiver kan en rent administrativ praksis, som ifølge sagens natur frit kan ændres af forvaltningen, og som ikke er bragt til offentlighedens kundskab på passende måde, ikke anses for en gyldig opfyldelse af traktatens forpligtelser (jf. dom af 15.10.1986, sag 168/85, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 2945, præmis 13).

11 Følgelig kan Irland, som ikke har bestridt, at landets nationale lovgivning bør ændres på grund af dens uforenelighed med de af Kommissionen påberåbte fællesskabsforskrifter, ikke, heller ikke midlertidigt, unddrage sig sine forpligtelser under henvisning til generelle sundhedshensyn og til, at der følges en administrativ praksis, som hævdes at være i overensstemmelse med de nævnte fællesskabsforskrifter.

12 Herefter må det fastslås, at Irland har begået det af Kommissionen påståede traktatbrud.

Sagens omkostninger

13 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Irland har tabt sagen og pålægges derfor at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Ved at gøre indførslen af sæd fra tamkvæg og -svin afhængig af en licens samt ved at fastsætte visse restriktive betingelser har Irland tilsidesat sine forpligtelser efter EØF-traktatens artikel 30, Rådets forordning (EØF) nr. 805/68 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for oksekød, Rådets forordning (EØF) nr. 827/68 af 28. juni 1968 om en fælles markedsordning for visse varer, der er anført i bilag II til traktaten, Rådets direktiv 77/504/EØF af 25. juli 1977 om racerent avlskvæg og Kommissionens beslutning 88/124/EØF af 21. januar 1988 om udformningen af afstamningscertifikater for sæd og embryoner af racerent avlskvæg og de oplysninger, certifikaterne skal indeholde.

2) Irland betaler sagens omkostninger.

Due Rodríguez Iglesias Zuleeg Mancini

Joliet Schockweiler Moitinho de Almeida Grévisse Edward

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. november 1992.

J.-G. Giraud O. Due

Justitssekretær Præsident